

PYTANIE

Na podstawie art. 61 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. oraz art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2018 poz. 1330) wnosimy się o udostępnienie następującej informacji:

1. Czy korzystają Państwo z podmiotu zewnętrznego w zakresie Inspektora Ochrony Danych (IOD), a jeżeli tak to proszę o podać:

PODLEGA TO UJAWNIENIU W TRYBIE UDIP

- a) daty zawarcia i zakończenia obowiązywania umowy
- b) całkowitą wartość brutto za okres jej obowiązywania oraz miesięczn
- c) sposób rozliczania i kwoty rozliczeń w ramach umowy: miesięcznie, jednorazowa, stawka godzinowa (brutto)

PODLEGA TO UJAWNIENIU W TRYBIE UDIP

- d) przedłożenia kopii zawartej umowy w formie elektronicznej (skan),
PODLEGA TO UJAWNIENIU W TRYBIE UDIP pod warunkiem dokonania anonimizacji takich danych jak PESEL miejsce zamieszkania, numer konta, etc.
- e) sposobu wyboru wykonawcy (na podstawie zapytania ofertowego, zapytania o cenę, przetargu, z wolnej ręki, inne)
- f) w jaki sposób (zapytanie ofertowe, przetarg itd.) zostanie wybrany wykonawca w roku 2019 i następnych?
- g) przedmiot i sposób realizacji usługi przez przedłożenie skanu umowy
pokrywa się z pytaniem d) powyżej
- h) imię i nazwisko osoby zgłoszonej do UODO jako IOD i jej dane kontaktowe tam podane
PODLEGA TO UJAWNIENIU W TRYBIE UDIP, **należy odesłać do strony BIP.**
- i) czy w ramach umowy ocenia i opracowuje on wzory dokumentów w Państwa organizacji pod kątem zgodności z RODO
- j) czy w ramach umowy przeprowadza szkolenia osobiste z jego udziałem? Jeśli nie to kto odpowiada za coroczne szkolenia pracowników pod kątem RODO? W jaki sposób potwierdza się skuteczność szkoleń?
PODLEGA TO UJAWNIENIU W TRYBIE UDIP
- k) czy w ramach umowy są przeprowadzane audyty?
- l) W jaki sposób dokumentowane są audyty ?
Pytanie bezprzedmiotowe, audyty są regulowane całkowicie innymi przepisami.
- m) Czy korzystaliście Państwo lub korzystali w latach 2018-2019 z usług firm zewnętrznych w zakresie dostosowania do RODO?
- n) Jeśli tak proszę podać nazwy podmiotów i adresy siedzib, daty początku i końca obowiązywania umów i całkowitą ich wartość brutto.

PODLEGA TO UJAWNIENIU W TRYBIE UDIP

www.jawnosc.pl

www.jawnosc.samorzadu.pl

www.dostepdoinformacjiszkolenia.pl

Organizujemy szkolenia zamknięte dedykowane dla danej instytucji

WWW.EKSPERCISAMORZAD.PL

@jawnoscpl

- o) W jaki sposób IOD monitoruje przestrzeganie RODO (art. 39 ust.1 lit b)?
W sposób wynikający z umowy i specyfiki instytucji. Ogólne pytanie sugeruje ogólną odpowiedź.
2. **Jeśli osoba pełniąca funkcję IOD jest Państwa pracownikiem lub współpracownikiem tj. osobą fizyczną nie prowadzącą działalności gospodarczej proszę o podanie:**
- a) imienia i nazwiska i danych kontaktowych tej osoby ze zgłoszenia do UODO lub skanu tego zgłoszenia
 - b) łącznego wynagrodzenia (koszt pracodawcy) tego pracownika za okres 25.05.18 -31.12.18 i za okres 01.01.19-31.03.19 wliczając w to wszystkie składniki wynagrodzenia, w tym ewentualne premie czy nagrody.
Decydujące jest czy uznamy osobę wykonującą funkcje IODO za pełniącą funkcje publiczne. Jeżeli tak, udostępniamy te informacje. Odsyłam do mojej opinii „Czy IODO pełni funkcje publiczne”¹⁾
 - c) zakresu obowiązków – przedłożenie skanu zakresu czynności lub skanu umowy cywilno-prawnej
 - d) informacji czy osoba ta wykonuje też inne obowiązki niż IOD, a jeśli tak to jakie konkretnie
 - e) całkowitego wymiaru etatu pracy tej osoby oraz określenie jaką częśći tego etat poświęca na obowiązki IODO
 - f) umiejscowienia tej osoby w strukturze organizacyjnej i określenia podległości służbowej
PODLEGA TO UJAWNIENIU W TRYBIE UDIP pod warunkiem uznania, że mamy do czynienia z osobą pełniącą funkcje publiczne w rozumieniu art. 5 ust. 2 UDIP. Patrz wyrok TK K 17/05
 - g) wyjaśnienia jak w praktyce zapewniono niezależność IOD od Administratora Danych Osobowych i brak konfliktu interesów w szczególności jeśli IOD realizuje także inne obowiązki.
 - h) czy IOD ocenia i opracowuje on wzory dokumentów w Państwa organizacji pod kątem zgodności z RODO. **PODLEGA TO UJAWNIENIU W TRYBIE UDIP**
 - i) czy IOD przeprowadza szkolenia osobiste z jego udziałem? Jeśli nie to kto odpowiada za coroczne szkolenia pracowników pod kątem RODO? W jaki sposób potwierdza się skuteczność szkoleń
PODLEGA TO UJAWNIENIU W TRYBIE UDIP
 - j) czy IOD przeprowadza audyty?
 - k) w jaki sposób dokumentowane są audyty?
Pytanie bezprzedmiotowe, audyty są regulowane całkowicie innymi przepisami.
- l) W jaki sposób IOD monitoruje przestrzeganie RODO (art. 39 ust.1lit b)?
3. **Czy jedynym kryterium wyboru dla IOD i innych usług bezpieczeństwa informacji niezależnie od formy świadczenia tych usługi jest cena?**
- a) Jeśli tak to prosimy o wyjaśnienie czy w związku z tym oznacza to, że ochrona informacji ma niski priorytet w zarządzaniu Państwa organizacją?
Żądanie w trybie UDIP wypowiedzi ocennych nie mieści się w kategorii pojęcia informacja publiczna w rozumieniu art. 1 ust. 1 UDIP.
 - b) Jeśli nie, to jakie inne kryteria Państwo stosujecie i z jaką wagą.
 - c) Prosimy o uszczegółowienie tej kwestii.
4. Czy IOD posiada wykształcenie prawnicze?
- a) Czy ma wiedzę na temat prawa, praktyk w dziedzinie ochrony danych osobowych oraz dogłębną znajomość przepisów RODO (art. 37 ust. 5 RODO) **PODLEGA UJAWNIENIU W TRYBIE UDIP**
 - b) Kiedy i jaki sposób planujecie Państwo dokonać wyboru IOD?
W zależności od sytuacji pytanie może być bezprzedmiotowe lub dotyczące stanu istniejącego.
 - c) Kto w Państwa jednostce podjął decyzję o wyznaczeniu IOD zgodnie z jego kwalifikacjami lub co gorsza -braku. **Pytanie zawierające tezę, które nie ma nic wspólnego z faktami, które mają być przedmiotem zapytania.**

¹ Opinia z czerwca 2019 r. dostępna pod adresem www.jawnosc.pl zakładka OPINIE opinia nr 12

OPINIA

Tak brzmi pismo które wpłynęło do bardzo wielu podmiotów, spośród których niektóre poprosiły o wyrażenie opinii na temat całości wniosku.

Strona | 3

Poniższa **opinia jest sporządzona w odniesieniu wyłącznie do tych IOD którzy pełnią swoje funkcje w podmiotach obowiązanych do stosowania ustawy o dostępie do informacji publicznej** w rozumieniu art. 4 ust. 1 i 2 UDIP².

UWAGA NR 1 – wniosek jest złożony całkowicie anonimowo, co uniemożliwia w świetle opinii NSA uznanie tego typu pisma za wniosek w trybie UDIP.

NSA od kilku lat jednoznacznie wskazuje, że wnioski anonimowe nie są wnioskami o udostępnienie informacji publicznej. Już w 2008 r. NSA stwierdził: „(...) to, że prawo do informacji publicznej przysługuje "każdemu" (art. 2 ustawy) nie oznacza, że osoba wnioskodawcy może być "anonimowa". Założyć należy, że wskazanie przez osobę wnioskującą danych pozwalających na jej identyfikację, czy też przedłożenie dokumentów pozwalających na ustalenie jej podmiotowości, statusu prawnego, zasad reprezentacji (jeśli chodzi o inny podmiot niż osoba fizyczna), jest minimalnym wymaganiem. Podmiot zobowiązany ma pełne prawo domagać się takich danych, które pozwolą na należyte określenie podmiotu, wobec którego mają być podjęte czynności związane z realizacją wniosku” (wyrok NSA z 27.6.2008 r., I OSK 1367/07). WSA w Łodzi podziela tę linię orzecznictwa, „która formułuje minimalne wymogi, jakie winien spełniać wniosek składany w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej. O ile oczywiste jest, że przepisy omawianej ustawy wprowadzają minimum formalizmu w zakresie procedury wnioskowej, o tyle złożony wniosek musi zawierać co najmniej te elementy, które umożliwią udzielenie żądanej informacji względnie – wydanie i doręczenie decyzji administracyjnej w przypadku odmowy udostępnienia żądanej informacji. Oczywiste jest zatem, że wniosek o udostępnienie

2 Art. 4. 1. Obowiązane do udostępniania informacji publicznej są władze publiczne oraz inne podmioty wykonujące zadania publiczne, w szczególności:

- 1) organy władzy publicznej,
- 2) organy samorządów gospodarczych i zawodowych,
- 3) podmioty reprezentujące zgodnie z odrębnymi przepisami Skarb Państwa,
- 4) podmioty reprezentujące państwowe osoby prawne albo osoby prawne samorządu terytorialnego oraz podmioty reprezentujące inne państwowe jednostki organizacyjne albo jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego,
- 5) podmioty reprezentujące inne osoby lub jednostki organizacyjne, które wykonują zadania publiczne lub dysponują majątkiem publicznym, oraz osoby prawne, w których Skarb Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub samorządu gospodarczego albo zawodowego mają pozycję dominującą w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów.

www.jawnosc.pl

www.jawnosc.samorzadu.pl

www.dostepdoinformacjiszkolenia.pl

Organizujemy szkolenia zamknięte dedykowane dla danej instytucji

WWW.EKSPERCISAMORZAD.PL

@jawnoscpl

informacji publicznej nie może być anonimowy. (...) winien zawierać wskazanie imienia i nazwiska (ewentualnie nazwy) wnoszącego oraz jego adres i treść żądania. W przypadku przesłania zapytania pocztą elektroniczną nie jest konieczne użycie podpisu elektronicznego, jednakże nie zwalnia to wnioskodawcy ze wskazania imienia i nazwiska (w przypadku osób fizycznych) oraz adresu, w tym także poczty elektronicznej, na który winna być przesłana informacja (por. wyroki NSA z 16.3.2009 r., I OSK 1277/08, ONSAiWSA 2010/5/91 oraz WSA w Łodzi z 26.1.2016 r., II SAB/Łd 205/15, z 24.6.2016 r., II SAB/Łd 86/16 z 13.7.2016 r., II SAB/Łd 149/16, w Gdańsku z 29.6.2016 r., II SAB/Gd 60/16, oraz w Olsztynie z 12.4.2012r., II SAB/Ol 33/12).” (wyrok WSA w Łodzi z 10.1.2019 r., II SAB/Łd 166/18). Zdaniem WSA w Olsztynie „**To, że prawo do informacji publicznej przysługuje każdemu nie oznacza, że wnioskodawca może być anonimowy.** Pod pojęciem każdego należy rozumieć osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę nieposiadającą osobowości prawnej. Wskazanie przez wnioskodawcę danych pozwalających na jego identyfikację jest minimalnym wymaganiem. Organ zobowiązany do udzielenia informacji publicznej ma zatem pełne prawo domagać się danych, które pozwolą na należyte określenie podmiotu, wobec którego mają być podjęte czynności związane z realizacją wniosku. Uprawnienia organu w podanym zakresie nie niweczy fakt, że udzielenie informacji publicznej nie jest uzależnione od wykazania przez wnioskodawcę interesu prawnego lub faktycznego. Pojęcie interesu jest kategorią prawa materialnego, podczas gdy oznaczenie wnioskodawcy pozostaje w sferze prawa procesowego” (wyrok WSA w Olsztynie z 12.4.2012 r., II SAB/OL 33/12).

Na aspekt możliwego wydania decyzji w sprawie zwrócił uwagę WSA w Gliwicach w wyroku z 2015 r.: „**To, że prawo do informacji publicznej przysługuje "każdemu" nie oznacza, że wnioskodawca może być anonimowy.** Pod pojęciem "każdego" należy bowiem rozumieć osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę nieposiadającą osobowości prawnej. Za uprawnieniem organu do żądania podania przez wnioskodawcę danych umożliwiających jego identyfikację przemawiają także rodzaje rozstrzygnięć, które mogą być wydane w następstwie złożenia wniosku o udzielenie informacji publicznej, zwłaszcza to, że stosownie do treści art. 107 § 1 K.p.a., każda decyzja powinna zawierać oznaczenie strony” (wyrok WSA w Gliwicach z 21.1.2015 r., IV SA/Gl 1075/14). WSA w Łodzi w wyroku z 24.6.2016 r. (II SAB/Łd 86/16) stwierdza wręcz: „(...) dostrzec należy, iż **wniosek nie zawierał żadnych danych umożliwiających identyfikację wnioskodawcy, nie zawierał wskazania imienia i nazwiska wnioskodawcy. Danych tych nie identyfikował również adres poczty elektronicznej, z której został przesłany (...).** Niewątpliwie tak sformułowane żądanie nie pozwalało na ustalenie kto w istocie występuje z żądaniem, czy osoba fizyczna, czy osoba prawna, czy może organ administracji publicznej, czy też może wiadomość została wysłana z adresu mailowego stworzonego "sztucznie" przez program komputerowy, co przy aktualnej technologii

nie jest wykluczone. W ocenie sądu tak sformułowane żądanie nie pozwalało na zakwalifikowanie go do kategorii wniosków o udostępnienie informacji publicznej (...)"

Przed ostatecznym udzieleniem odpowiedzi czy wnioskodawca może być anonimowy, chciałbym wyraźnie uwypuklić co rozumiem przez cechę „anonimowy”. Anonimowy wniosek to taki, z którego zarówno samej treści, jak i charakteru adresu mailowego nie można wskazać kto jest autorem wniosku.

Z takim przykładem mamy do czynienia w analizowanej sytuacji. Wnioskodawcą jest wnioski.publiczne@wp.pl i w sposób oczywisty **jest to wniosek anonimowy**. Podanie przynajmniej imienia i nazwiska osoby czyniłoby ten wniosek właściwie złożonym.

Jeżeli zatem wpłynął mailowo do urzędu anonimowy wniosek o udostępnienie informacji publicznej, tak jak w opisywanej sprawie, należy podjąć następujące działania:

- a) Wysłać zwrotnego maila do nadawcy z prośbą o wskazanie imienia i nazwiska wnioskodawcy, lub nazwy osoby prawnej.
- b) Wnioskodawcy powinno wyznaczyć się rozsądny termin, ja sugeruję 7 dni w przypadku drogi mailowej, 14 drogi tradycyjnej, na uzupełnienie braków formalnych.
- c) W wysłanym piśmie powinno się powiadomić wnioskodawcę, że w razie nieuzupełnienia wniosku o te dane, sprawie nie zostanie nadany bieg i zostanie ona pozostawiona bez rozpoznania, bez obowiązku dodatkowego o tym informowania wnioskodawcy.

Reasumując, wnioskodawca zwracający się o udostępnienie informacji publicznej nie może być anonimowym. Ujawnienie imienia i nazwiska wnioskodawcy jest minimalnym wymogiem.

UWAGA NR 2 – wniosek jest złożony jako w trybie UDIP, lecz jego treść może sugerować że mamy do czynienia z wnioskiem o udostępnienie informacji sektora publicznego w celu ich ponownego wykorzystywania.

Powstaje w takim przypadku pytanie, jak ma się zachować adresat pisma, które aczkolwiek zostało sporządzone w trybie UDIP, jednak jego treść i okoliczności sprawy (masowy charakter tego typu zapytania, gdyż zapytane zostały całe pionki administracji samorządowej i centralnej w całej Polsce - jednobrzmiącym pismem) sugerują, że mamy do czynienia z ponownym wykorzystywaniem informacji sektora publicznego w trybie ustawy o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego z dnia 25 lutego 2016 r.

Wyrażam stanowisko, że nie jest rolą ani zadaniem adresata pisma ustalać w imieniu wnioskującego jaki tryb będzie właściwy czy raczej właściwszy dla tego typu pism. Adresat pisma nie ma prawa wbrew woli wnioskującego zmieniać trybu, ani też określać, że jego zdaniem tryb ten jest niewłaściwy.

To jednak powoduje, że każde pismo złożone w konkretnie wskazanym przez autora pisma trybie, powinno być skrupulatnie oceniane. Skoro ktoś złożył wniosek w trybie UDIP w swej istocie nie będący wnioskiem w trybie UDIP, należy poinformować, że pismo złożone w trybie UDIP nie jest ze względu na swoją treść wnioskiem o udostępnienie informacji publicznej w trybie UDIP. W przedmiotowej sprawie taka sytuacja nie zachodzi. **W przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z wnioskiem o udostępnienie informacji publicznej, mimo, że jedno z pytań zadanych w tym trybie nie odnosi się do informacji publicznych.** W całej serii zapytań, do tych, które nie odnoszą się do informacji o sprawach publicznych w rozumieniu art. 1 ust. 1 UDIP zaliczyłbym:

3. a) *Jeśli tak to prosimy o wyjaśnienie czy w związku z tym oznacza to, że ochrona informacji ma niski priorytet w zarządzaniu Państwa organizacją?*

Żądanie w trybie UDIP wypowiedzi ocennych nie mieści się w kategorii pojęcia informacja publiczna w rozumieniu art. 1 ust. 1 UDIP.

4. c) *„Kto w Państwa jednostce podjął decyzję o wyznaczeniu IOD zgodnie z jego kwalifikacjami lub co gorsza -braku”.*

Pytanie zawierające tezę, które nie ma nic wspólnego z faktami, które mają być przedmiotem zapytania, nie stanowią pytania o informację publiczną.

W tego typu sytuacjach, jak i w przypadku gdy pytania się pokrywają (1 d) i 1 g)), oraz gdy są bezprzedmiotowe (1 l) i 2 k)), informujemy wnioskodawcę w drodze zwykłego pisma.

Skrybiczne, 29 października 2019 r.

dr Piotr Sitniewski

www.jawnosc.pl

www.jawnosc.samorzadu.pl

www.dostepdoinformacjiszkolenia.pl

Organizujemy szkolenia zamknięte dedykowane dla danej instytucji

WWW.EKSPERCISAMORZAD.PL

@jawnoscpl

